

Onderzoek notificatiesysteem slachtoffers

De politiek in Nederland wil graag weten of (de ouders van) minderjarige Nederlandse slachtoffers van seksueel misbruik geïnformeerd willen worden wanneer beeldmateriaal van het misbruik naderhand opduikt. Dat kan zijn in een Nederlandse strafzaak waarin een downloader van kinderporno wordt vervolgd. Of wanneer beeldmateriaal wordt aangeboden op internet.

Om deze behoefte te inventariseren laat het ministerie van Justitie en Veiligheid een onafhankelijk onderzoek uitvoeren door onderzoeksinstituut DSP-groep. Een aantal partijen die nauw betrokken zijn bij het onderwerp verlenen medewerking aan het onderzoek. Het gaat om: Centrum Seksueel Geweld, Defence for Children, Expertise Bureau Online Kindermisbruik, GGD Amsterdam, Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, Openbaar Ministerie, Politie en Slachtofferhulp Nederland.

Op basis van deze behoefte-inventarisatie wordt besloten of in de toekomst Nederlandse slachtoffers de mogelijkheid zal worden geboden geïnformeerd te worden wanneer beeldmateriaal opnieuw opduikt. Met die mogelijkheid kunnen de rechten van slachtoffers worden versterkt. Uw bijdrage is om die reden dan ook van groot belang.

Het onderzoek bestaat uit drie delen. In het eerste deel wordt met een beperkt aantal (ouders van) slachtoffers een kort interview gedaan naar de behoeftes om geïnformeerd te worden. Op basis van deze interviews wordt in het tweede deel van het onderzoek een brede enquête uitgezet onder (ouders van) slachtoffers. In het derde deel wordt vastgesteld welke behoeftes onder (ouders van) slachtoffers leven en of deze behoeftes aanleiding geven om een notificatiesysteem op te zetten.

Wij willen u vragen om de enquête in te vullen. Deze enquête kunt u invullen op een plaats en moment die u wenst. De enquête kan zowel vanaf een computer als vanaf een mobiel apparaat worden geopend.

De enquête is volledig anoniem. Er worden geen op personen herleidbare gegevens gevraagd of vastgelegd. U privacy is gegarandeerd. Het beantwoorden van de vragen van de enquête duurt ca 10 minuten. U vindt de enquête op <https://onderzoek.dsp-groep.nl/>.

Achtergrond van het onderzoek

In 2017 heeft het Canadian Centre for Child Protection onderzoek gedaan naar de ervaringen van slachtoffers van kinderpornografie. Honderdvijftig slachtoffers uit verschillende landen hebben via internet deelgenomen aan een vragenlijst. Het bestaan van beeldmateriaal van het misbruik, dat mogelijk nog circuleert, blijkt een extra last toe te voegen aan het slachtofferschap.

De Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen maakte deel uit van de internationale werkgroep die het onderzoek heeft begeleid. In een brief aan de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wees de Nationaal Rapporteur erop dat het misbruik slachtoffers kan blijven achtervolgen omdat er beelden van het misbruik zijn.

Ook wees de Nationaal Rapporteur erop hoe belangrijk de erkenning voor slachtoffers is en dat deze erkenning kan blijken uit bijvoorbeeld een vorm van schadevergoeding. In zijn brief riep hij de beide ministers op om slachtoffers de mogelijkheid te bieden om op de hoogte gesteld te worden wanneer hun materiaal opduikt in een strafzaak. Op die manier zouden ze bij de rechter een schadevergoeding kunnen vragen.

In de VS wordt al enkele jaren met een notificatiesysteem gewerkt in de zogeheten "downloadzaken". Leden van de Tweede Kamer gaven aan het wenselijk te vinden dat slachtoffers – voor zo ver zij dat wensen - zo snel mogelijk worden gewaarschuwd wanneer beelden van hen (of hun kind) opduiken in een Nederlandse rechtszaak.

De minister voor Rechtsbescherming heeft toegezegd te willen kijken naar enerzijds de wenselijkheid richting slachtoffers en anderzijds naar de technische mogelijkheden van een dergelijk systeem. Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft DSP-groep gevraagd hiernaar onderzoek te doen. Deze enquête maakt deel uit van dat onderzoek.